Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um] Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise Ordinis Minor[um] de obseruantia ...

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

De resurrectio[n]e d[omi]ni Sermo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Visual Library

iuſticia. Ex q̄b; etiā p3 q̄ ꝯſi mors chr̄i ex
ſe ſufficiens ſit ꝓ oībus ſaluandis: nullis
tn̄ ꝓdeſſe pōt niſi illis dūtaxat q̄ chr̄o cō/
iūcti ſūt tanq̄ ei⁹ mēbra ꝑ fidē ⁊ charita/
tē. Studeam⁹ igit̄ cū oī diligētia diligere
chr̄m vt efficiamur mēbra chr̄i ⁊ ſic ꝑtici
pes ſim⁹ meriti ſue paſſionis ⁊ hic ab eo
viuificemur ꝑ gratiā ⁊ in futuro per glām
ſempiternam. Amen.

¶ De reſurrectiōe dn̄i Sermo.

S Urrexit. Marci. vltio. Aug⁹. Poſt
illuſiōes ⁊ vbera: poſt ace
ti ⁊ fellis pocula mixta: poſt ſupplicia cru
cī ⁊ vulnera: ⁊ poſtremo p⁹ ipā3 mortē ſur
rexit de ſuo funere caro noua: redit ab oc
ciduo latens vita: ⁊ in morte ſal⁹ reſuata
reſurgit pulcrior reditura poſt fun⁹. Hec
Aug⁹. Veniēs itaq̄ dn̄s ieſus die dn̄ico
ſūmo mane cū multitudine angelorū ho/
norabili ad monumētū: ⁊ accipiēs corpus
illud ſctiſſimū ꝓpria v̄tute reſurrexit. Et
ecce dn̄o reſurgēte terremot⁹ fctūs ē ma/
gnus. Sic eīm in chr̄i paſſiōe terra mota
eſt in ſignū triſticie: ſic ⁊ in reſurrectiōe in
ſignū leticie. De q̄ etiā ait Beda. q̄ terre
mot⁹ fact⁹ eſt dn̄o reſurgēte: ſic ⁊ ipo mo
riēte ſignat terrena pri⁹ corda: ꝑ paſſionē
ei⁹ ⁊ reſurrectionē ꝯcutiēda fore ad peni/
tētiā. Hec ille. Circa hāc autē glioſā3 re/
ſurrectionē tria ſūt p̄cipue ꝯtemplāda my
ſteria.

¶ Primū: eſt myſteriū ꝯtēplāde neceſſi/
tatis.

¶ Secūdum: eſt myſterium admirande
fecunditatis.

¶ Tertiū: eſt myſteriū approbande veri/
tatis.

P Rimū igit̄ eſt myſterū ꝯtēplāde ne
ceſſitatis. Erat q̄ppe neceſſaria chr̄i
reſurrectio nō neceſſitate coactiōis:
ſiue neceſſitate ſimplicit̄ dicta: q2 talis in
deo nō ē: ſ3 neceſſitate imutabilitat̄ ⁊ pre
ſuppoſita dī ordinatōe ſiue neceſſitate cōi
ter dicta put aliq̄d dr̄ neceſſariū: q2 ē ꝯue/
nientiſſimū ſic eſſe ꝓpt̄ aliq̄s cauſas. Fuit
aūt hoc modo reſurrectō chr̄i neceſſaria
ꝓpter quinq̄.

¶ Primo ꝓpt̄ declarādā dī bonitatē
¶ Scd̄o ꝓpt̄ corporis chr̄i dignitatē.
¶ Tertio ꝓpt̄ viatorū vtilitatē.
¶ Quarto ꝓpt̄ āpliorē btōrū iocūditatē.
¶ Quito ꝓpt̄ ꝑuiorē dānatorū penalitatē

¶ Primo ꝓpter declarā
dā dī bonitatē. Declarat̄ aūt dei bonitas
in chr̄i reſurrectōe p̄cipue tripl'r. ¶ Primo
q̄ ad ſuauitatē beniuolētie: q2 in h̄ oñdit̄
q̄nta ſit dei beniuolētia circa iuſta ⁊ ſctā
q2 ſic voluit ſacrū chr̄i corpus glificare.
¶ Scd̄o q̄ ad claritatē ſapie q̄ apparet in
h̄ q̄ tāta hūiliatio paſſiōis ordinata ē ad
tātā glām reſurrectōis. ¶ Tertio q̄ ad eq̄
tatē iuſticie ad quā ꝑtinet exaltare illos
q̄ ꝓpt̄ deū ſe hūiliant, ſcd̄m illud Lu. j. De
poſuit potētes de ſede ⁊ exaltauit hūiles.
Q2 ꝗ chr̄s ꝓpt̄ charitatē ⁊ obediētiā dei
hūiliauit ſe vſq̄ ad mortē crucis: oporte/
bat q̄ a deo exaltaret̄ ad glām reſurrectō
nis. Vn̄ ex ei⁹ ꝑſona dr̄ in p̄o. Tu cogno/
uiſti. i. ꝓbaſti ſeſſionē meam. i. hūilitatē ⁊
paſſionē ⁊ reſurrectionē meā. i. glificatio/
nē in reſurrectōe: ſicut gloſa exponit.

¶ Secūdo ꝓpter corpo/
ris chr̄i dignitatē. Tū ꝓpt̄ vnitā diuinita
tē q̄ a chr̄i corpe nūq̄ fuit ſeparata. Tum
ꝓpt̄ illi⁹ corporis puritatē ⁊ ſctitatē. Ps. Nō
dabis ſctm̄ tu. vi. cor. i. corp⁹ de ſctificatō
ne ꝯceptū. Tū ꝓpt̄ meriti ſublimitatē qd̄
chr̄i aīa cū illo corpe patiēdo fecerat. Jō
nō decebat vt corp⁹ illud maneret in ter/
ra ſ3 exaltaret̄ ad glām reſurrectiōis. Jō
d̄ r̄. Phil. ij. Chr̄s fact⁹ ē ꝓ nob̄ obe. vſq̄
ad mor. mor. aūt cruc̄. ꝓpt̄ qd̄ ⁊ de⁹ exal/
tauit illū ⁊c̄. S3 q̄re ꝗ nō ſtati vt mortu⁹
ē ſurrexit: ſed in diem tertium expectauit
Scd̄m alexādrum de ales. iij. par. trac.
de reſurrectōe: h̄ ꝯueniēs fuit triplici rōe
¶ Prima ē rō ſigīcōis. Vn̄ ſup illō Luc.
xxiiij. oportebat pati ⁊ r̄ſurgere a mortuis
die tertia. Glo. dr̄. Merito vna die ⁊ dua
b⁹ noctib; iacuit i ſepulcro q2 lucē. i. grā3
ſue mort̄ (q̄ tantū in carne erat tenebris)
nr̄e duple mort̄ (q̄ in carne erat ⁊ aīa) op
poſuit ad ſignādū vic3 q̄ lux ſue mort̄ du
plā nr̄am mortē curauit. ¶ Scd̄a ē ratio
ꝓbatōis. Vn̄ ſup illud j. Cor. xv. Reſur
rexit tertia die. Glo. ꝓbata. ſ. ꝑa morte; ſ

eſt ſtatim reſurrexiſſet: nō ꝓ̄e mortuꝰ cre-
deret. ¶ Tertia ē rō oñſiōis ad oñdēduz
ſcȝ magnificētiā ſue ptātis q̄ euidētiꝰ p̄ h̄
oñdit q̄ȝ ſi ſtati ſurrexiſſet Surrexit ergo
tertia die ⁊ tribꝰ diebꝰ dr̄ iacuiſſe in ſepul-
cro: qḋ ſ̄ȝ Aug. accipiēdū ē ſynecdochice.
Fuit eīm dn̄s in ſepulcro p̄ extremā partē
paſceues p̄ quā tota dies iā p̄terita cū ſua
nocte accipit: ⁊ p̄ totū ſabbatū qḋ integꝛ
diē cōplectit ⁊ noctē: ⁊ p̄ primā partē diei
dn̄ice ſcȝ per noctē ſequētē ſabbatū p̄ quā
tota dies dn̄ica ad quā p̄tinet intelligitur
Sūt ḡ ſynecdochice tres dies naturales
q̄rū quibet h̄ȝ ſuā noctē p̄cedētē. Tūc eniȝ
ſic di. Augꝰ. mutatꝰ eſt ordo naturalis:
dies eīm p̄cedebat noctē: q2 p̄mo creata eſt
dies ⁊ ſubſecuta ē nox: ſȝ deiceps creator
tp̄m fecit vt nox p̄cederet diē. Vn̄ Aug.
Sic p̄riꝰ cōputabat dies ꝓpt hoīs ꝯditi
lapſuȝ a luce grē in noctē culpe: ita nūc ꝓ
pt hoīs reparationē p̄ paſſionē ⁊ reſurre-
ctiōȝ chr̄i a tenebrꝭ culpe in lucē grē meri
to poſteriꝰ ꝯputat. Hec ille. Mutatꝰ eſt
igit ordo tp̄m p̄ myſteriū r̄ſurrectōis dn̄i
ce: q2 eīm nocte a mortuis reſurrexit: die ve
ro ſequēte eiuſdē reſurrectōis effectū di-
ſcipulis oñdit. Jō vt di. Beda. Nox illa
diei ſeq̄ntis luci ꝯiūgit. Hāc aūt cōmuta
tionē voluit deꝰ p̄figurare in legalibꝰ ceri
monijs vbi p̄cepit obſuantiā ſabbi ⁊ lega
liū fieri a veſpa in veſperā. Si aūt aliq̄s
q̄rat de hora reſurrectōis: breuit nūc dici-
mus cū alexādro de al. q̄ ipſa reſurrectō
fuit inter horā medie noctꝭ ⁊ mane dn̄ice.
Et q2 mediū denoiat ab extremis: iō di-
cunt: aliqui eam fuiſſe media nocte: ali-
qui vero mane. Cōiter tn̄ dicūt omēs q̄
diſtulit reſurrectionē ſuā p̄ xxxvj. horas
vt in h̄ ſignificet liberatio ⁊ victoria p̄fecta
Jlle eīm numerꝰ ē ex ſenario in ſe ducto q̄
ē nūerus p̄fectus ſ̄ȝ arithmeticū: ſȝ diuer
ſi diuerſimode incipiūt nūerū illū horaꝝ
q̄dā ab hora q̄ crucifixus eſt: alij ab hora
q̄ ſepultꝰ eſt: alij aūtē ab hora q̄ mortuus
eſt. ⁊ iſte videtur ēē ꝯueniētior modꝰ

¶ Tertio propter viatorum vtilitatem que precipue triplex eſt.

¶ Prima eſt vtilitas fructuoſe illuſtra-
tōis. ſ. q̄ ad fidē diuinitatꝭ chr̄i q̄ p̄ rrōneȝ cō
firmata ē ⁊ certificata: q2 vt dr̄. ij. Cor. vi.
Etſi crucifixꝰ ē i infirmitate nr̄a ſȝ reſurre
xit nūc viuēs ex ꝟtute dei. Et. j. Cor. xv
Si chr̄s nō reſurre. inanis ē p̄di. nr̄a: in-
anis ē fides nr̄a. Et certe ſi n̄ reſurrexiſſȝ
p̄yſſȝ fides Scḋa ē vtilitas ꝟtuoſe iforma
tōis totiꝰ vite: ſic eīm chr̄s mala ſuſtinuit
moriendo vt nos liberaret a malis ita glī
ficatus eſt reſurgendo: vt nos p̄moueret
ad bona. Ro. iiij. Traditꝰ ē ꝓpt delicta no
ſtra ⁊ reſurrexit ꝓpt iuſtificatiōem nr̄am:
iuxta qḋ dr̄ Rho. vj. Quō chr̄s reſurre. a
mor. p̄ gl̄iam p̄r̄is ita ⁊ nos in nouitate vi
te ambulemꝰ. Et ſic chriſtꝰ re. ex mor. iā
nō mori. ⁊c̄. ita ⁊ vos exiſtimate mortuos
q̄dē ēē pctō: viuētes aūt deo. ¶ Tertia ē
vtilitas ḡtioſe ꝯſolatiōis: vt vicȝ hi q̄ do
lentes chr̄i paſſionē celebrarūt nūc etiam
gaudētes rrōnē celebrēt. Vn̄ his diebus
freq̄ntat ecc̄a illū ꝟſum. Hec di. quaȝ fe.
do. ex. ⁊ le. in ea. Nūc aūt p̄mū ꝯſolari et
in dn̄o gaudere debemꝰ dn̄icā reſurrectōȝ
celebrātes ⁊ h̄ p̄ſertim ꝓpt tria. ¶ Primo
ꝓpt iocunditatē venerāde exaltatiōis na-
ture vicȝ hūane in chriſto ſic glorificate
cui cōgaudere debemꝰ ſicut mēbra capiti
Jn h̄ eīm cōpleta eſt honorificatio nr̄e hu
manitatis a deo aſſumpte. ¶ Scḋo ꝓpter
ꝟitatē ſperande reſurrectōis: q2 eīm vide-
mus chr̄m q̄ ē caput nr̄m reſurrexiſſe: ſpe
ramus ⁊ nos reſurrecturos. j. Cor. xv.
Si chr̄s p̄dicat q̄ reſurrexit a mortuis: q̄
modo q̄dā dicunt in vobis q̄ reſurrectio
mortuoꝝ nō eſt: Et Job. xix. Scio ſciliceȝ
per certitudinem fidei q̄ redemptor meꝰ
viuit: ſcȝ chr̄s a mortuis reſurgēs: ⁊ iō in
nouiſſimo die de terra ſurrecturꝰ ſum ⁊c̄.
Repoſita ē hec mea ſpes i ſinu meo. Eſt
itaq̄ȝ reſurrectō chr̄i exēplar noſtre r̄ſurre
ctiōis future. Phil. iij. Reformabit cor-
pus hūilitatꝭ noſtre cōfiguratū corpi cla-
ritatis ſue. Jō etiā Apoc. j. Chr̄s dicit p̄
mogenitꝰ mortuoꝝ. Et. j. Cor. xv. dicit
apl̄s. Chriſtꝰ reſurrexit a mortuis p̄mi-
cie dormiētiū ⁊c̄. Vbi glo. q2 p̄riꝰ tp̄e ⁊ di
gnitate. Loquēdo eīm de reſurrectione p̄-
fecta q̄ eſt reparatio a morte in vitam pe
nitus imortalem ⁊ glorioſam chriſtus eſt
primus reſurgentiū. Rhom. vj. Chriſtus
reſurrexit ex mortuis iam nō moritur. ⁊c̄.
Licet reſurrectiōe ip̄fecta q̄dā an̄ ip̄m re
ſurrexerint ad vitā. ſ. mortalē ⁊ h̄ ad p̄mo

ſtrandū q̄ſi in q̄dam reſurrectiōez chri: q̄ꝛ
aliq̄ legunt ſuſcitati ꝑ heliā ꝛ heliſeū ꝛ et
ꝑ ipm chrm. De illis aūt de q̄bꝫ loquitur
Matt. xxvij. di. ꝙ mlta corꝑa ſctoꝝ q̄ dor-
mierāt ſurrexerūt. varie loquūtur docto-
res. Nā Hiero. ſuꝑ Matth. ſentire videt
ꝙ ſurrexerit iterū morituri. In ſermōe ꝟo
de aſſumptiōe ꝟginis hoc ſub dubio relin
q̄t. Remigiꝰ ꝟo ait: Indubitant credere
debemꝰ vt q̄ reſurgēte dn̄o a mortuis ſur-
rexerūt aſcēdēte illo ad celoꝝ. ꝛ ipſi ꝑiter
aſcenderūt. Et licz ſuſtineri poſſet ꝙ ſur-
rexerit an̄ chrm iterū morituri: Tn̄ magꝭ
ꝯſonū eſt pietati ꝙ poſt chrm ſurrexerint
nō iā ampliꝰ morituri. Tū q2 mors eſt pe
na pcti ꝛ illi erāt ab oī pctō vltimate pu-
gati. Tū q2 corꝑibꝫ eoꝝ vnite ſt aīe glifi-
cate: et q̄ vniōe ꝫ Aug. in epi. ad dioſcoꝝ.
efficiunt corꝑa impaſſibilia ꝛ glorioſa. Re
ſurrectio aūt eoꝝ ponit ab euāgeliſta an̄
reſurrectiōez chri ꝑ q̄ndam anticipationē
Propterea ipe ait: Et exeūtes de monu-
mentis poſt reſurrectiōez eius. ſ. chri (vt
ait de Lyra) venerūt in ſanctā ciuitatez et
apparuerūt mltis. Vn̄ et Amb. in ſermo
ne de martyribꝫ tpe paſc. videt ſentire: ꝙ
ſingulis annis redeūte annua celebritate
dn̄ice reſurrectiōis aliq̄ de nouo reſurgūt

Tertio gaudere debemꝰ in reſurrectio
ne dn̄ica ꝓpter ꝯformitatē memorāde ex-
ultationis ꝯformādo vicz nos his q̄ tunc
erāt chri diſcipuli qui viſa dn̄i reſurrectō
ne gauiſi ſunt: Ioā. xx. Gauiſi ſunt diſci-
puli viſo dn̄o. Si aūt vis notare ordinem
hiſtorie reſurrectiōis q̄ntum ad ea que in
euangelijs legunt facta ipa reſurrectiōis
die ꝯſertim q̄ntum ad q̄nqꝫ apparitiones
quibꝫ amicos ſuos ꝯſolari dignatus eſt.
Si q̄ dicas: Maria magd. ꝛ maria iaco. ꝛ
ſalo. emerūt aromata vt venī. vnge. ieſum
Mar. vl. Et valde mane. i. an̄ ſolis ortū:
mote ſunt: vna ſabbatoꝝ. i. die dn̄ica: ortꝫ
iam ſole. i. aliq̄ claritate apparēte ſm Au-
guſti. veniūt ad monumentū di. Quis re-
uoluet nobis lapidē ab oſtio monumenti:
Et cū appropinq̄ſſent: viderūt reuolutū
lapidem: Erat q̄ppe magnꝰ valde. Sed
ſcientes iudeoꝝ odiū timuerūt: credētes
ꝙ iudei eū tuliſſent ꝛ i loco vili poſuiſſent.
Ideo reuerſe cucurrerūt nūciare ſuis ar-
dentioribꝫ amatoribꝫ petro et ioāni dicen
tes: Tulerūt dn̄m de monumēto: et neſci
mus vbi poſuerūt eum. Et tūc (ſicut dicit
Ioā. xx) ioānes ꝓcurrens citius petro ꝑor
venit ad ſepulcrū: ꝛ inclinās caput vidit
poſita linteamina: nec intrauit. Petrꝰ ꝟo
poſtea venit ꝛ intrauit et vidit ꝛc. Deinde
etiā ioānes intrauit ꝛ vidit et credidit do
minū ablatū. Vn̄ diſcipuli iſti ꝯtriſtati
abierūt. Poſtq̄ aūt regreſſa eſt ad ſepul-
crum Magdalena et alie due ſancte muli-
eres intrauerūt: ꝛ videt (vt dr̄ Marcꝰ)
iuuenē ſeden. in dex. coop. ſto. can. ꝛ ob. q̄
dixit illis. Nolite expaueſcere: Ieſum q̄ri
tis nazarenū cruci. ſur. nō eſt hic. ſ. ꝑ pſen-
tiā carnis Ecce locus vbi poſuerūt eum.
Sed ite dicite diſci. eius et pe. q2 p̄ce. vos
in gali. ꝛc. Quo audito exierūt mulieres d̄
ſepulcro ꝛ q̄ſi recedere diſponebant Sed
amore ieſu attracte iterū introeūtes vide-
runt duos angelos ſtantes qui dicūt eis:
Quid q̄ritis viuentem cū mortuis: Nō ē
hic: ſurrexit. Quo audito ꝯſternate mēte
abierūt. Maria tn̄ mag. feruētius amās
ſtabat ad monumentū foris plorās: vt pꝫ
Ioā. xx. vbi habet quō ſibi apparuit dn̄s
et dixit ei: Vade, et dic ad fratres meos:
Aſcendo ad patrē meū ꝛc. q. d. in primo ē
vt videant me aſcendentē. Cūq̄ diſparu-
iſſet dn̄s: illa indicibili gaudio repleta mā
datum ꝑficere ꝓperauit. Et adhuc in iti-
nere repperit duas ſocias nūc lento gradi
entes veſtigio: nūc ꝟo ſedentes p̄ cordis
meſticia. Magdalena igit feſtino greſſu
ꝓperans leto vultu dixit eis: Vidi dn̄z ꝛc.
Et tūc illis tribꝫ feſtinātibꝫ ire hierl̄m: oc-
currit ieſus: vt hꝫ Mat. vl. di. illis. Auete
Ille aūt acceſſerūt ꝛ tenuerūt pedes eius
et ait illis: Nolite timere. Ite nūciate fra-
tribꝫ meis. ꝛc. Vide dn̄i benignitatē qui
diſciplos fratres vocat. Sis ꝛ tu diſcipu
pulus eius vt et frater fias ꝛ hereditatis
ſocius. Venit ḡ magdalena cū alijs ma-
rijs annūcians diſcipulis: q2 vidi dn̄m: et
hec dixit mihi. Petro igit in loco q̄dam
ſecreto ceteris feruētius dn̄i reſurrectiōꝫ
expectāti et orāti apparuit dominus: qd̄
ipſe cū gaudio ceteris nunciauit. Quo au
dito aliq̄bus ſpes: alijs turbatio d̄ ſingu
laritate apparitōis facte petro: alijs d̄ſide
rium videndi creſcebat: ſm Chry. Inter
viros p̄mo apparuit petro. Tum q2 caput

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

oim. Tū ne ꝓpter negationē deſperaret. Tū ꝓpter exemplū miſc̄dīe ad pctōres reuer-tentes ad eū. Dehinc apparuit duobꝫ eū-tibꝫ in emaus: vt ptꝫ Lu. vl. ꝛ Mar. vlti. Sero aūt apparuit diſcipulis ꝯgregatis (abſente Thoma) et dixit eis Pax vobis Joā. xx. ꝛ Lu. vl. Sic ḡ ptꝫ ordo q̄nqꝫ ap-paritionū. Ex dictis igit̄ ptꝫ quō neceſſa-ria erat chr̄i reſurrectio ꝓpter viatoꝝ vti-litatem.

¶ Quarto ꝓpter amplio-rem btōꝝ iocunditatē. ¶ Primo q̄ ad an-gelos qui in humanitate chr̄i gl̄ioſam de-ſiderāt ꝓſpicere: vt d̄r. j. Pe. ij. ¶ Scd̄o q̄ ad aīas q̄ mirabilr̄ iocundant̄ vidētes in chr̄o hūanā naturā ſic ineffabilr̄ gl̄ia ad-ornatā. ¶ Tertio q̄ ad corpa. Nā mirabi-liter iocūdabunt̄ electi ocl̄is corporeis vi-dentes chr̄i corpus ſic gl̄ioſe adornatum Jo. x. Siqs p me introierit ſaluabit̄ ꝛ in-gredief. ſ. ad videndū gl̄iam q̄ erit in aīa deitati ꝯiūcta. et egrediet̄. ſ. ad ꝯtēplādū humanitatē meā gl̄ioſam: et paſcua inue-niet. i. delectatiōes immenſas vtrobiqꝫ.

¶ Quinto ꝓpter grauio-rē dānatoꝝ penalitatē ꝛ diuine erga eos iuſticie manifeſtiorē claritatē. Sicut eīm oīa cedūt btīs in augmētū gl̄ie: ita repro-bis in augmētū miſerie. Aggrauat̄ itaqꝫ reprobosꝝ dānatio ꝓpter chr̄i reſurrectioꝫ ¶ Primo q̄ ad demōes. Nā q̄ntuꝫ putas affligunt̄ demōes vidētes humanā naturaꝫ ſic in chr̄o gl̄ificatā eiqꝫ ſua tradita. Vnd̄ ipſe d̄r Mat. vl. Data ē mihi oīs po. in ce. et in terra. i. in toto mūdo: q̄ in celo remūe-rem btōs p gl̄iam: ꝛ viatores in terra gu-bernē p gr̄am: et offenſores apud inferos cruciē p iuſticiā. Vn̄ de demōibꝫ p eū d̄r Eſa. lxiij. Calcaui eos in ira mea.

¶ Scd̄o q̄ ad aīas dānatas q̄bꝫ creſcit af-flictio ex reſurrectiōe chr̄i dū ꝯſiderāt q̄ p eaꝝ liberatōe chr̄s tāta paſſus ſic gl̄ioſe triūphauit quē tn̄ vilit̄ ꝯtēpſerūt. Apoca. xiiij. Cruciabunt̄ igne ꝛ ſulphure in ꝯſpe-ctu angeloꝝ ſctōꝝ ꝛ an̄ ꝯſpectū agni. ſ. in gl̄ia ſuſcitati. Grauis ꝑfecto eſt eis pena: q̄ ſe vidēt ſic miſerabilr̄ puatos ſocietate chr̄i ſic gl̄ioſe triumphantis. ¶ Tertio q̄ ad corpa: q̄ grauis ē eis afflictio videre corp⁹ chr̄i gl̄ioſuꝫ corporeis ocul̄: quēad-modū videbūt cū ad iudiciū veīet. Apoc. j. Videbit eū oīs ocl̄s ꝛ q̄ eū pupugerūt. ſ. criminalr̄ offenderūt. Hec itaqꝫ dicta ſūt d̄nice reſurrectōis neceſſitate

Ecūdū eſt myſteriū admirāde io-cūditatꝫ. Nā ſicut chr̄i paſſio ama-ra fuit: ita ꝛ reſurrectio iocūda: vn̄ totū eccl̄iaſticū offm̄ nūc gaudiū redolet ꝛ ſingl̄arit̄ leticie ꝓfert amenitatē ꝓpter vi-ctoriā: gl̄iam: ꝛ magnificentiā d̄ni reſurgē-tis. Eſt aūt nobis ꝯſiderāda ꝑcipue q̄ntu-plex iocūditas circa d̄ni reſurrectiōeꝫ.

¶ Pria eſt iocūditas ipſi⁹ d̄ni reſurgētis
¶ Scd̄a eſt eccl̄ie expectātis.
¶ Tertia eſt eccl̄ie militātis.
¶ Quarta eſt eccl̄ie triūphantis
¶ Quinta eſt mn̄tis dei ꝯtemplantis

¶ Prima eſt iocunditas ipſi⁹ chr̄i reſurgētis. Noua q̄ppe fuit ꝛ ſpe-cialis iocūditas in aīa ipſi⁹ dū ſuū corp⁹ ſi-bi vidit reunitū. Ad qd̄ pleni⁹ ꝯtēplandū Notādū q̄ in ipſo chr̄o reſurgēte tres fue-rūt actus mirabiles. ¶ Primus eſt actus gaudioſe reaſſūptiōis: q̄ facta eſt reaſſū-ptio ei⁹ qd̄ fuerat ſepatū. Pro q̄ notāduꝫ ſm̄ Franc. de may. ꝛ Alex. ꝛ Tho. ꝛ Bo-nauē. ꝛ Rich. q̄ in chr̄i morte facte fuerūt tres ſepatiōes ¶ Prima fuit aīe a corpe: d̄ q̄ Matth. xxvij. Jeſus clās voce magna emiſit ſpm̄. ¶ Scd̄a deitatis ab hūanita-te: q̄ chr̄s nō fuit hō in triduo: id̄ negatū it eius hūanitas: ꝛ ſic nō fuit deitati ꝯiun-cta: lꝫ ptes ei⁹ ab inuicē ſepate ſp remāſe-rint deitati vnite. Et de hac ſepatōe expo-nit̄ ab aliq̄bꝫ clamaſſe: De⁹ me⁹: de⁹ me⁹ vt q̄d me dereliq̄ſti: Mat. xxvij. more p-phetico: ꝓteritū p futuro accipiēdo ¶ Ter-tia fuit ſepatio ſanguis a corpe q̄n̄ vltimo effuſus fuit ex vulnere laterali: de q̄ (vt hꝫ Jo. xix.) exiuit ꝯtinuo ſanguis et aq̄. In reſurrectōe ḡ facte ſunt tres oppoſite vni-ones. Prima fuit ſanguis cū corpe, q̄ aīa nō habꝫ viuificare corpus niſi mediāte ſā-guine q̄ etiā ad naturā corpis hūani pti-net. Scd̄a fuit aīe cū corpe. et Tertia d̄i-tatis cū humanitate reſultante ex aīa et corpe: quia poſt reſurrectiōeꝫ fuit vere ho-mo ſicut antea fuerat. Vn̄ in pſona hūa-nitatis chr̄i iteꝝ aſſumpte loquit̄ ꝓpheta Dauid ad diuinitatē di. Exurrexi et ad-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

huc ſum tecũ. Utrũ aũt totũ ſanguinẽ reaſſumpſerit ita ꝙ nulla guttula de illo remãſerit in terra: Due ſunt opiniões ¶ Prima eſt ſcti Tho. in. iij. p. q. liiij. ar. ij. in ſol. tertij arg. di. ꝙ tot⁹ ſanguis q̃ de chr̃i corpore fluxit cũ ad veritatẽ hũane nature ꝑtineat in chr̃i corꝑe reſurrexit. Sanguis aũt ille q̃ in quibuſdã eccleſijs ꝓ reliquijs ꝯſeruaẽ nõ fluxit de chr̃o: ſed miracꝉoſe dr̃ effluxiſſe ḋ imagine q̃dã chr̃i ꝑcuſſa. ¶ Alia eſt opinio Fran. de mayro. di. ꝙ nõ eſt incõueniẽs ſi aliq̃d de ſanguine chr̃i fuſo dicaẽ eſſe in aliq̃bus eccleſijs: q: forte corp⁹ in vita incorruptibili nõ indiget tãto ſanguine ſicut in vita mortali in q̃ fit alicui⁹ ꝯtinua deꝑditio ꝑ actiõe ʒ caloris. Et hec opinio videẽ hr̃e maiorẽ firmitatẽ. Tũ q: nõ req̃riẽ nec ꝑtinet tot⁹ ſanguis ad veritatẽ hũane nature. Unñ z ipſe Thomas in ſuis q̃dlibetis. l. q. iij. dr̃. Cũ chr̃s añ paſſionẽ comederit z biberit: nihil ꝓhibet in eo fuiſſe aliquẽ ſanguinẽ nutrimẽtalẽ qui ad veritatẽ nature hũane nõ ꝑtinet z quẽ nõ oporteret in ei⁹ reſurrectiõe ad corp⁹ redire. Tũ etiã q: in pleriſq₃ ſolẽniſſimis locis oñditur ver⁹ chr̃i ſanguis. Nã in capella regis francie eſt de chr̃i ſanguine et de ſpinea corona ſanguĩe tincta. In ꝓuincia etiã ꝓuincie apõ ſctm̃ maximinũ in cõuentu fratꝝ ꝑdicatoꝝ in feſto Marie magdalene oñdiẽ ampulla cũ ſanguine chr̃i. Racaneti etiã in ꝯuentu fratꝝ eremitaꝝ eſt ſpina cũ ſanguine. In ciuitate etiã mãtue in abbatia ſcti Bñdicti in eccl̃ia ſancti Andree eſt de ſanguine chr̃i quẽ aſportauit Longin⁹ cui⁹ corp⁹ req̃eſcit ibidẽ. In alemania ꝟo in ciuitate nurẽberge eſt ferrũ cum q̃ Longin⁹ lanceauit lat⁹ chr̃i ſanguine reſperſuz. Et ſic in m̃ltis ꝑtib⁹ chr̃i anoꝝ ver⁹ oñditur ſanguis chr̃i. Utrũ ꝟo talis ſanguis tãta ſit veneratiõe dign⁹ q̃nta ſanguis in eucharistia: Apõ pleroſq₃ dubiũ eſt: qm̃ ſi vnit⁹ eſt diuinitati: eſſʒ adorãd⁹ adoratiõe latrie. Si ꝟo nõ: tũc honor latrie nõ debeẽ ei ſicut ſanguini in eucharistia. Quid aũt tenendũ ſit: an. ſ. a ſanguine fuſo ſit ſeparata diuitas: vel ei vnita nõ eſt determinatũ cũ altera opinionũ ſuſtineri poſſit. Ut pʒ ꝑ ꝯſtitutionẽ nouã factã a ſummo põtifice Pio ſcd̃o q̃ ꝑ diſputata materia iſta in ſui p̃ſentia ꝑ doctiſſimos viros ſtatuit ꝙ null⁹ de cetero ſub pena excõicatiõis auderet dãnare q̃nq₃ cũq₃ opinionẽ p̃dictã cũ vtraq₃ poſſit ſuſtineri abſq₃ errore. Scd̃z aũt Franciſ. de mayro. Lʒ aĩa chr̃i z caro nunq₃ fuerit a diuitate ſeꝑate: ſanguis tñ ſeꝑat⁹ a corpore ex ꝯſeq̃nti erat ſeꝑatus a diuinitate: cui⁹ ſignũ eſt q: lʒ dicam⁹ ꝙ fili⁹ dei fuit ſepult⁹: z fili⁹ dei deſcẽdit ad inferos: non tñ dicim⁹: fili⁹ dei fuit effuſus ſup terram Iſta aũt idiomatũ cõicatio eſt nota talis vnionis ſm̃ Aug⁹. j. de trini. ¶ Scd̃s eſt actus gl'ioſe trãſmutatiõis. Corp⁹ enim chr̃i in reſurrectiõe etſi nõ fuerit mutatuʒ ſm̃ ſubſtãtiã: q: eiuſdẽ nature reſurrexit: fuit tñ mutatũ ſm̃ q̃litatem. Erat em̃ ſm̃ Greg. in omel. eiuſdẽ nature. ſed alterius gl'ie: de hoc magis diceẽ in tertio myſterio. ¶ Tertius eſt actus miracꝉoſe penetratiõis ſiue egreſſionis: q: exiuit chr̃s de ſepulcro clauſo: ſigillato et cuſtodito: Sʒ nõnulli circa hoc dubitãt ꝓpter ꝟbũ Marci. Angel⁹ aũt dñi deſcẽdit de celo z accedens reuoluit lapidẽ. Ad qd̃ r̃ndet Beda. Accedẽs reuoluit lapidẽ nõ vt egreſſuro dño ianuã pandat: ſed vt egreſſus eius iam facti hoĩb⁹ p̃ſtet indiciũ. q̃ eñ mortalis clauſo virginis vtero potuit naſcendo mundũ ingredi: ipſe fact⁹ imortalis clauſo ſepulcro potuit reſurgẽdo exire de ſepulcro. Hec ille. Cõſiderem⁹ itaq₃ q̃nta leticia fuit chr̃i mens ꝑfuſa cũ de ſepulcro exiens q̃ ꝑus paſſibilis fuerat z mortalis ſe gl'ioſum z ĩpaſſibilẽ ꝯſpexit: vt puto cõpmuʒ eleuatis in celum oculis gr̃as retulit patri q̃ eum iã de morte ſic gl'ioſe feceret triũphare.

¶ Scd̃a eſt iocũditas eccleſie

expectãtis. ſ. coꝝ qui chr̃i expectauerãt aduentũ in limbo detenti q̃s chr̃s reſurgẽs eduxit z inde liberauit: q̃ mira ꝑfecto et indicibili leticia ꝑfuſi ſunt cum ſic liberati chr̃m reaſſumpſiſſe corp⁹ ſuũ glorioſum z humanã in eo naturaʒ ita gl'ioſe ſublimatã ꝯſpexerũt. j. Pe. iiij. In reuelatione gl'ie eius gaudeatis exultãtes.

¶ Tertia eſt iocũditas ec

cleſie militātis. In reſurrectiōe em̄ domi
ꝗ̄plurimū letate ſunt ſancte mulieres ac
etiā diſcipuli ꝗbus apparuit dn̄s. Ioā. xx.
Gauiſi ſūt diſcipuli viſo dn̄o. Letatus eſt
etiā ſpēaliter ioſeph ab arimathia. Legiꝰ
nāqꝫ i euāgelio nicodemi ꝙ iudei idigna⸗
ti ꝯ ipm eo ꝙ chr̄m ſepelierat: in quodā ce
naculo diligenꝰ clauſo ⁊ ſigillato eū reclu⸗
ſerūt: volētes poſt feſtū eū occidere. Et ec
ce chr̄s in ipſa nocte reſurrectōnis ad euz
intrauit: ⁊ oſculū ei dedit: ⁊ inde saluis ſi⸗
gillis eū educēs: in domū ſuam in arima
thia ipſum adduxit

¶ Quarta ē iocūditas ec⸗
cleſie triūphantis. ſ. angeloꝝ. qb; accreuit
gaudiū accidentale ꝑ glā chr̄i reſurgētꝫ: ꝑ
liberatione patrū de limbo: ⁊ ꝑ letitia to⸗
tius eccl'e militātis. Unde apparuit mul̄i
erib; angelus ſtola candida coopertꝰ in ſi
gnū feſtiue letitie. Greg. in omel. Candor
etem̄ veſtis/ſplendorē nr̄e denūciat ſolen⸗
nitatꝫ: nr̄e dicamꝰ aut ſue: ſꝫ vt veriꝰ fate⸗
amur/⁊ ſue dicamꝰ et nr̄e. Illa quippe re
demptōis nr̄i reſurrectio ⁊ nr̄a feſtiuitas
fuit. quia nos ad imortalitatem reduxit. ⁊
angeloꝝ feſtiuitas extitit: qꝛ nos reuocā⸗
do ad celeſtia/eoꝝ numerū impleuit Hec
ille. Angelus etiā ille vt iam de chr̄i reſur
rectione ꝯgratulabūdus/ꝯſolabaꝰ mulieres
īuitans eas ad gaudiū. d. Nolite expaue⸗
ſcere. ⁊c. Greg. in omel. acſi apte dicat Pa
ueant illi qui nō amant aduentū ſupnoꝝ
ciuiū. ꝑtimeſcāt illi ꝗ carnalib; deſiderijs
preſſi ad eoꝝ ſocietatē ꝯtigere ſe poſſe de⸗
ſperāt. vos aūt cur ꝑtimeſcitis ꝗ vīos cō⸗
ciues videtis: Hec ille

¶ Quinta eſt iocunditas
matris dei ꝯtemplantis. Profecto ſup ce
teros ꝑ chr̄o reſuſcitato letificatū ē cor vir
ginis matris ꝯtemplantis ⁊ videntis euꝫ
ſic glorioſe triumphantēꝫ. Sibi nanqꝫ vt
pie crediꝰ prius ꝗ̄ ceteris bn̄dictus eius
filius apparuit: quanqꝫ euāgeliſte de h̄ nō
faciāt mentionē. Euangeliſtaꝝ em̄ officiū
fuit reſurrectionis teſtes inducere. matrē
aūt ad teſtificandū ꝑ filio inducere nō de⸗
buit. Si em̄ verba aliaꝝ feminarū delira⸗
menta viſa ſunt: quō non magis matrē ꝑ
filij amore diceret delirare: Nō ſcripſerūt
ergo euangeliſte ꝙ chr̄s apparuerit ꝟgini
matri: ſed illud pro conſtanti reliquerunt.
Hoc aūt ꝯfirmare poſſumus triplici via

¶ Prima eſt via certificatiue teſtificatio
nis. Teſtificaꝰ em̄ hoc Ambroſ. li. de vir⸗
gi. d. Uidit maria reſurrectionē dn̄i et ꝑ⸗
ma vidit ⁊ credidit. vidit maria magdale
ne ꝗ̄uis iſta adhuc nutaret. ¶ Scd̄a ē via
approbatiue celebratōnis. Ad inſinnandū
nanqꝫ ꝙ chr̄s reſurgens ex mortuis ꝑmo
apparuit virgini matri: ſancta romana ec
cleſia ipſa reſurrectionis die ſtationē cele
brat apud ſanctā mariā maiorem. vbi tpe
magni gregorij dū ipſe in die paſche miſ⸗
ſam celebraret/⁊ Pax dn̄i. ⁊c. ꝓnunciaret:
angelus dn̄i alta voce rn̄dit: Et cuꝫ ſpū t.
Ob qd̄ cū ipſa die papa ibidem celebrat i
huiꝰ miraculi memoriam cū dicit Pax do
mini ⁊c. nihil ſibi rn̄deꝰ. ¶ Tertia eſt via
declaratiue ratiōis. Rationabile enīꝫ fuit
vt filius de reſurrectione ſua prius mr̄em
letificaret/quā amplius ceteris de paſſio
ne cōſtat doluiſſe. Contemplari ḡ deuote
poſſumꝰ ꝙ ſanctiſſima illa virgo ipā reſur
rectionis nocte contemplationi ⁊ orōnib;
intenta filiū ſuū quē ſepulcro clauſum reli
querat/videre ardentiſſime cupiebat. neqꝫ
em̄ ignara erat illuꝫ a mortuis die t̄tia
reſurrecturū. Ob qd̄ vel corde vel ore di⸗
cere poterat O pater eterne: ecce tp̄us in
ſtat vt filiū tuū ⁊ meuꝫ a mortuis reuoces
Suſcita ergo illū ⁊ mitte ad me tāto me⸗
rore ꝑ paſſione ſua ꝯtritam. O fili mi dul
ciſſime. O fili amātiſſime quem vidi pla⸗
gis repletū: ſpinis coronatuꝫ: crudeli mor
te extinctū: ⁊ in ſepulcro repoſitū/ qn̄ vide
bo te ex mortuis triūphaſſe. Dixiſti fili ⁊
totiens dixiſti: die tertia reſurgam: et ecce
iam dies tertia imminet Surge dixit et ve
ni vt videam te. Dum igiꝰ hec et ſilia vir⸗
go glorioſa rogaret: ecce cuꝫ ingenti lumi
ne/decora facie aſpectuqꝫ affabili appaꝛu
it ei dn̄s filius ſuus: Salue (inquiens) mr̄
⁊ de cetero miſcd̄ie regina. Ceſſent amo⸗
do doloroſa ſuſpiria: amara lamenta: ⁊ co
pioſe lachryme. Ecce egoipſe ſuꝫ qui i v⸗
tero tuo ſteti: quem peperiſti: quē pauiſti
lacte virgineo: quem tantopere dilexiſti:
quem deniqꝫ mortuū defleuiſti tranſfixa
doloris gladio. Ego ſū Ieſus filius tuus

loris gladio. Ego ſum ieſus fili⁹ tu⁹ q̄ in-fernū ſpoliaui: inde p̄res eduxi: ⁊ eternita-tis aditū deuicta morte reſeraui. Gaude mater veneranda: q: data ē mihi oīs po-teſtas in celo ⁊ in terra: ⁊ in noīe meo fle-ctet omne genu. Tu ꝟo poſt me in regno celoꝝ ſup oēs exaltaberis. Nō poſſet pro fecto mēs nr̄a inueſtigare q̄ꝫ benigna fue-rit illa viſitatio: q̄ꝫ blāda ⁊ amicabilia ver ba mr̄is ⁊ filij: q̄ꝫ groſi ⁊ iocūdi vtriuſqꝫ i alterū aſpect⁹. Poſt q̄ oīa diſceſſit filius a mr̄e in leticia ⁊ deſiderijs ſimul remanēte Letemur ꝯ ⁊ nos cū illa deſiderantes vi-dere filiū ſuū gloſum ſedentē ad dexteraꝫ patris.

Tertiū eſt myſteriū approbādę ꝟi-tat; q: ſic dr̄ Lu. xl Surrexit dñs ve re. Habuit aūt ꝟitas dñice reſur-rectiōis teſtimoniū ab angelis q̄ eā mulie ribus nūciauerūt. Nā ſic dr̄ Dionyſi⁹ .li. ce. hierar. Hec ē lex diuinit⁹ ꝯſtituta vt q̄ ſūt ex ſpeciali grā a deo imediate ſuperio-rib⁹ reuelent̄ qb⁹ mediantib⁹ deferant̄ ad inferiores. Jō chriſti reſurrectio ꝑmo angelis manifeſtata eſt ⁊ ꝑ angelos hoi-bus nō omnib⁹ ſed teſtib⁹ ꝓordinatꝫ a do. Ut dicit̄ Act. iij. Quoꝝ teſtimonio de-ferret̄ ad alioꝝ noticiā. Habuit itaqꝫ teſti moniū ꝑmo vt dictū ē ab angelis: ⁊ a ſpe-cialibus amicis chr̄i: mulieribus ſcꝫ deuo tis ⁊ diſcipulis. Jtē habuit teſtimonium ab inimicis: ſcꝫ iudeis ⁊ militib⁹ cuſtodiē tibus ſepulcrū q̄ dicebāt corp⁹ nō eē in ſe pulcro. Nā ſicut dr̄ Matth. vl. Cū mulie res abijſſent: ecce q̄dā de cuſtodib⁹ vene-rūt in ciuitatē ⁊ nūciauerūt ꝓncipib⁹ ſa-cerdotū oīa que facta fuerant. ⁊c̄. Chryſ. Veritas a ꝯtrarijs diuulgata mag̃ reful get. Sed ſicut dr̄ Hiero. Principes q̄ de buerāt ꝯuerti ad pniam ⁊ ieſum q̄rere re ſurgentē: perſeuerāt in malicia. Vñ ſeq̄t̄ Cōſilio accepto pecuniā copioſam dede rūt militibus dicētes. Dicite q: diſcipuli ei⁹ noc. ve. ⁊ fura. ſūt eū vobis dormienti-bus. ⁊c̄. Chryſo. Qualiter furarent̄ pau-peres ⁊ idiote ⁊ neqꝫ apparere audentes Si em̄ adhuc chr̄m viuū vidētes fugert̄ quō mortuo eo n ō timuiſſent tot militūꝫ multitudinē. ꝓpt̄ q̄d aūt nō furati ſūt ꝑma nocte quādo null⁹ ſepulcro affuit. Sab-bato em̄ petierūt a pilato cuſtodiā. Qua-re nō ꝑſuaſibilia ſūt q̄ de furto dicta ſūt. Vñ ꝑ que reſurrectionē obumbrare cō-nant̄: ꝑ hec eam faciūt clarere. Dicentes em̄ ꝙ diſcipuli furati ſūt cōfitentur nō eē corpus in ſepulcro. Furtū autē oſtendit eſſe mendax cuſtodia militū ⁊ diſcipuloꝝ pauor. Hec ille. Jō cātat eccā. Dicāt nūc iudei quō milites. ⁊c̄. Jtē dedit ipe dñs teſtimoniū ꝟitatꝫ ſue reſurrectōis ꝑ mul-ta ſigna ſiue argumēta. Act. j. Prebuit ſe ipm viuū in multis argumētis poſt paſ-ſionē ſuā. Ubi accipit̄ argumētū ꝓ ſigno ſenſibili ⁊ euidēti qd̄ inducit̄ ad alicui⁹ ve ritatis manifeſtationē declarata. Eſt q̄n tuplex ꝟitas circa reſurrectionē ieſu chr̄i.

Prima ē ꝟitas corꝑalis ꝯditōis.
Scd̄a eſt vitalis operatiōis.
Tertia eſt triūphalis glificatōis.
Quarta eſt diuinalis vnionis.
Quinta ē victorial̄ ſignatōis.

Prima eſt veritas cor

poral̄ ꝯditōis. Declarauit ei ſe reſurrexiſ ſe i vero corꝑe ſolido n̄ phātaſtico vl̄ raro ſiue aerio: q: corp⁹ ſuū palpabile ꝓbuit Vñ dr̄ Lu. vl. Palpate ⁊ videte: q: ſpūs carnē ⁊ oſſa nō hꝫ ſic me videtis hr̄e. Jtē oñdit ſe reſurrexiſſe in corꝑe hūano oñdē do eis verā effigiē quā oculis intuerent̄. Jtē in eodē corpore nūc ro: q̄d pri⁹ habue rat Lu. vl. Videte manus meas ⁊ pedes meos: q: ego ipe ſū. Nec em̄ eēt ꝟa reſur rectio: niſi idē nūero corp⁹ iterato eidem aīe vniretur. Etſi inſtet̄: q: veri corporis ſolidi eſt determinata figura: ſed corpus chriſti apparuit diſcipulis in alia effigie: vt hr̄ Mar. vl. ergo. ⁊c̄. Dicendū ſm̄ Th ꝙ in poteſtate ei⁹ erat: vt ex eius aſpectu formaretur in oculis intuentiū forma q̄li ter cūqꝫ differēs ſufficiēs ad hoc qd̄ vide retur apparere in alia effigie abſqꝫ tn̄ mu-tatiōe ſui. Hoc Tho. in. iij. par. q. liij. Cir ca qd̄ notādū ſꝫ eūdē Tho. vbi ſ. q. lv. ꝙ reſurrectio chr̄i manifeſtāda fuit hoibus ꝑ modū q̄ eis diuina reuelantur. Jnnote-ſcunt autē diuerſimode dīna hoīb⁹ ſcd̄m ꝙ diuerſimode ſūt affecti. Nā illi q̄ habēt mentē bn̄ diſpoſitā ſecūdū veritatē diui-na ꝑcipiunt. Jlli aūt q̄ non habent men-tem bene diſpoſitam diuina nō percipiūt niſi cum quadā cōfuſione dubietatis vel

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

erroꝛis. j. Coꝛ. ij. Aialis hō non ꝑcipit ea
que ſūt ſpūs dei. Et iō chꝛ̄s qbuſdam ad
credendū diſpoſitis poſt reſurrectionez in
ſua effigie apparuit. His autē in alia effi-
gie qui circa fidē videbant̃ tepeſcere. Un
de ipſi dicebant. Nos aūt ſperabam⁹: qꝛ
ipſe eſſet redempturus iſrl: qſi iā euanuiſ-
ſet ſpes eoꝝ. Un̄ Greg. in omel. Talem
ſe eis exhibuit in coꝛꝑe / qlis apō illos e-
rat in mēte. Nō eſt tn̄ intelligendū ꝙ chꝛi
ſtus ſe transfoꝛmauerit in alienā effigiem:
cuius hoc poſſet: ſz vt dic̄ Lucas: oculi eo
rum tenebant̃ ne eū agnoſcerent.

Scđa eſt veritas vita-

lis oꝑationis. Manifeſtauit enīz ſe reſur
rexiſſe in coꝛꝑe viuo: declarādo in ſe veri-
tatez vite ꝑ oꝑa triplicis vite. Primo per
opus vite nutritiue. qꝛ cū diſcipulis man
ducauit z bibit. vt dꝛ Lu. vlt. Etſi dicere
tur: Angeli in aſſumptis coꝛꝑibus come-
derūt z biberūt vt pꝫ Geñ. xviij. Et in lib.
Tob. z tn̄ ex hoc nō ꝯcludit̃ ꝙ habeāt coꝛ
poꝛa viua. g̃ nec ꝑ hoc pt̄ ꝯcludi de chꝛō.
Dōm ꝙ alia eſt ratō de angelis et alia de
chꝛō. Nā angeli apparētes nō aſſerebāt ſe
eſſe hoīes ſic aſſeruit chꝛūs. Itē qꝛ coꝛꝑa
ab angelis ſūpta nō erāt viua vel aīata: iō
non erat in eis vera comeſtio: lꝫ eſſet vera
cibi contritio z traiectio in interioꝛē partē
coꝛꝑis aſſumpti. Un̄ āgel⁹ dic̄ Tobie. x.
Cū eſſem vobiſcū: videbar qdem mandu
care z bibere vobiſcū: ſꝫ ego cibo inuiſibili
vtoꝛ. Sed qꝛ coꝛp⁹ chꝛi vere fuit aīatū: ve
ra fuit ei⁹ comeſtio. qꝛ vt dic̄ Aug. Non
ptās ſꝫ egeſtas edendi aufert̃ coꝛꝑibus re
ſurgētiū. Scđo qꝛ opus vite ſenſitiue in
h̄ ꝙ diſcipul' ad īterogata rn̄debat: z pn̄tes
ſalutabat: in q̄ oñdebat ſe z videre z audi-
re. Tertio ꝑ op⁹ vite intellectiue: in h̄ ꝙ
cū eis loqbat̃: z de ſcripturis diſſerebat.

Tertia eſt veritas triū-

phalis glificationis. qꝛ oñdit ſe vere reſurre
xiſſe in coꝛꝑe glificato. Diſpenſatiue ei fa
ctū fuerat vt ante moꝛtē ſuam glia ab aīa
nō redūdaret in coꝛp⁹ ad h̄ vt redēptiōis
myſteriū impleret. et iō ꝑacto hoc myſte-
rio aīa chꝛi q̄ ab inſtanti creationis erat
glorioſiſſima: ſtati in coꝛp⁹ in reſurrectōe
reſumptū glaꝫ ſuā diriuauit: z accepit coꝛ
pus illud ꝑfectiones coꝛꝑis glioſi in qdaꝫ
ſuꝑexcellētia: ſcꝫ ſubtilitatē / agilitatē / cla-
ritatē / z impaſſibilitatē. Hmōi aūt glam
coꝛꝑis oñdebat ꝑ hoc ꝙ ſubito ab ocul' di
ſcipuloꝝ euaneſcebat. Licꝫ eñ h̄ poſſꝫ eti-
am ꝑ vtutē diuitatꝭ / tn̄ hec ē ꝯditio coꝛpo
ris glioſi vt ſit ſpūale. i. ſubiectum ſpūi. vt
dic̄ apl's. j. Coꝛ. xv. ita ꝙ oīs actio coꝛꝑis
ſubdat̃ volūtati ſpūs. Ideo qcūqꝫ hꝫ coꝛ
pus glificatū / hꝫ in ſua ptāte videri qndo
vult: z qn̄ nō vult / nō videri. Dicit̃ g̃ chꝛ̄s
ſubito euanuiſſe ab ocul' diſcipuloꝝ: vl' qꝛ
deſijt velle ab eis videri / etiā eo pn̄te. vel
qꝛ ſubito abſcedebat ꝑ dotem agilitatis.
Sꝫ qre non continue conuerſabat̃ cū di-
ſcipulis poſt reſurrectōz ſicut an̄ paſſionē
Rn̄ſio. Sicut dic̄ Tho. in. iij. ꝑ. q. lv. Cir-
ca reſurrectiōz duo erāt declarāda. ſ. ipſa
veritas reſurrectiōis: et gloꝛia reſurgētis
Ad veritatē aūt reſurrectōis manifeſtan
dā ſufficit ꝙ pluries eis apparuit: z cū eis
familiarit̃ locutus ē: z comedit z bibit: z ſe
eis palpandū ꝓbuit. Ad glam aūt reſurre
ctionis manifeſtādā opoꝛtuit ꝙ nō conti
nue ꝯuerſaret̃ cuꝫ eis ſicut ante fecerat ne
videret̃ ad talē vitaꝫ reſurrexiſſe qualem
prius habuerat. Conſolationē aūt de con
tinua ſua pn̄tia eis in alia vita repꝛomiſit
ſm illud Jo. xvj. Iteꝝ aūt videbo vos z
gaudebit coꝛ veſtrū. z gaudiuꝫ veſtrū nēo
tollet a vobis. In qbus aūt locis illo int-
medio tꝑe eſſet: incognitū eſt: cū hoc ſcri-
ptura nō tradat. et in omni loco ſit ditio
ei⁹. Hec ex Tho. Poteſt āt veriſimiliter di-
ci qꝛ illo tꝑe erat cū aīabus patrū ſanctoꝝ
in paradiſo voluptatis

Quarta eſt veritas di-

uinalis vnionis. Oſtendit eñ ſe vere ſur-
rexiſſe in coꝛꝑe vnito diuinitati z hoc per
occultoꝝ manifeſtationē: ſicut pꝫ cū diſci
pulis dicit Joā. v. Mittite in dexterā na
uigij rete et inuenietꝭ. Miſerūt g̃ z iā non
valebāt trahere p̄ mltitudine piſciū zc̄.
Hoc etiā pꝫ cū ſe oñdit cognoſcere cogi
tatiōes coꝛdiū: di. Luc̄. vi. Quid turbati
eſtis z cogitatiōes aſcēdūt in coꝛda vr̄a.
Sol⁹ eñ de⁹ nouit cogitatōes coꝛdis. iij
Reg. viij. Tu ſol⁹ noſti coꝛ filioꝝ hoim.

Quinta eſt veritas vi-

ctorialis ſignatiõis: q₂ vicȝ oñdit ſe vere
reſurrexiſſe in corpe ſignato cicatricib₉ vul
nerꝝ. Jõ dixit diſcipulis ſuis Luc. vl. Ui
dete man⁹ meas ⁊ pe. me. ⁊c. Et Joã. xx.
dixit thome: Infer digitũ tuũ huc ⁊ vide
man⁹ meas: ⁊ affer manũ tuã ⁊ mitte in
lat⁹ meũ. Fuit aũt ɔueniẽs chr̄m ſic ſua/
re cicatrices vl̄nerꝝ ꝓpt̄ tres p̄cipuas rões

¶ Prima ẽ rõ illũinatiue inſtructiõis.
¶ Scd̃a eſt rõ impetratiue intercesſiõis
¶ Tertia eſt rõ declaratiue oſtenſiõis

Prima eſt rõ illũinatiue inſtructiõis: vt
vicȝ ꝑ hoc inſtruamur de aliq̄b₉ ad nr̄am
ſalutẽ neceſſarijs. Hmõi aũt inſtructio ẽ
triplex. ¶ Prima eſt inſtructio certifica/
tionis de ṽitate vicȝ reſurrectiõis vt cer/
tificaret euident̄ ſe reſurrexiſſe in illo eodẽ
corpe in q̄ paſſus ẽ. Jõ di. Lu. vl. Uidete
man⁹ m. ⁊ pe. m. q₂ ego ipſe ſum. ¶ Scd̃a eſt
inſtructio remẽoratiõis: vt vicȝ ꝑ h̄ inſtru
amur illa diuia vulnera ɔtinue geſtare ꝑ
memoriã in corde ⁊ ꝑ vite auſteritatẽ in
corpe Gal. vj. Ego ſtigmata dñi ieſu in
corpe meo porto. Jõ etiã nos hortat̄ pau
lus Phil. ij. Hoc ſentite in vobis qd̃ ⁊ in
chr̄o ieſu. Ut em̃ chr̄i ꝑ nobis paſſi ſp̄ re/
memoremur: chr̄s cicatrices vulnerꝝ q̄ ꝑ
nobis paſſus eſt ſeruare voluit vt nos in/
ſtruat ad recognoſcẽdũ ꝙ nr̄i nũꝗ obliui/
ſcit̄ ꝑ q̄b₉ ſic crudelit̄ plagat⁹ fuit: nã tanꝗ
ſignũ remẽoratiuũ eaſdẽ plagas ſeruauit
vt eas intuẽdo noſtri recordaret̄. Eſa. lj.
Ego tui nõ obliuiſcar: ecce in mãib₉ meiſ
deſcripſi te. i. in manib₉ meis eſt deſcriptõ
tua q̄ deſcp̄tio ſunt plage crucifixi. ¶ Ter/
tia eſt inſtructio reuocatiõis: vt. ſ. nos in/
ſtruat ad eũ redire nos reuocãdo ꝑ cica/
trices vulnerꝝ: q̄ſi dicẽs illd̃ Eſa. xliiij. Re
uertere ad me q̄m redemi te. Cõſideratõ
q̄ppe vulnerꝝ in corpe chr̄i reducit nos in
memoriã ſanguis illi⁹ ſacratiſſimi ꝑ nob
effuſi q̄ nos ad deũ reuocat miam nob ꝑ/
mittẽdo. Heb. xij. Acceſſiſtȝ ad ſanguinẽ
meli⁹ loq̄ntẽ ꝙ abel: videte ne recuſetȝ lo
q̄ntem ¶ Scd̃a ẽ rõ impetratiue itercef/
ſionis: vt vicȝ pr̄i ſupplicãs pro nobis q̄le
gen⁹ mortȝ ꝑ hoie ꝑtulerit ſp̄ oñdat. Uñ
notandũ ꝙ chr̄s tripl̄r ꝑ nobis orat ad
pr̄em. ¶ Pr̄io ſue hũanitatȝ oñſiõe; Nã in
illa hũanitate mediator ẽ dei ⁊ hoim. Uñ
d̃r Gre. Chr̄m ꝑ hũana natura rogare: ẽ
apud pr̄em ſeipm̄ hoiem demõſtrare: eã
dẽꝗ naturã in diuinitatȝ ſue celſitudinẽ
ſuſcepiſſe. ¶ Scd̃o charitatiua affectiõe q̄
nr̄am ſalutẽ deſiderat. Heb. vij. Accedẽs
ꝑ ſemetipm̄ ad deũ ad interpellãdũ ꝑ nob
Et Ro. viij. Qui eſt ad dexterã dei: ipe in
terpellat ꝑ nobis: Sic aũt interpellare ſi/
bi ɔuenit nõ inq̄ntum de⁹ eſt: q₂ ſic eſt pr̄i
eq̄lis: ſed inq̄ntũ eſt hõ dũ vicȝ affectu hu
manitatis nr̄am ſalutẽ deſiderat ⁊ poſtu/
lat. Nõ tñ rogat eccl̄ia chr̄m vt oret ꝑ no
bis ꝓpter reuerentiã ꝑſone ſue: ſed roga/
mus eũ vt oipotentẽ: ſicut nõ ɔſueuimus
appellare ſacerdotẽ diaconũ: lȝ ſit ꝓpter re
uerentiã ſacerdotij qd̃ eſt ſublimi⁹ diaco/
nio. ¶ Tertio ꝑ nobis intercedit chr̄s paſ/
ſionis ſue rememoratione: vicȝ ꝑ cicatri/
cũ demõſtratiõẽ. Cicatricũ em̃ reputatio
eſt q̄dam ꝑ nobis apud patrẽ aduocatio.
Sicut etiã miles tacẽs ab imperatore im
petrat q̄ñ vulnera q̄ ꝑ ei⁹ amore ⁊ honore
ꝑtulit demõſtrat. Legit̄ in hiſtoria ſcho/
laſtica. ꝙ Antipat̄ idume⁹ magni herodȝ
pater in q̄dã ꝑlio in ſeruitio imꝑatorȝ mul
tis vulnerib₉ ɔfoſſus eſt: q̄ tandẽ ab emu
lis accuſat⁹ reiectis veſtib₉ d̃r: O impa/
tor Nolo me ṽbis excuſare apd̃ te: ſȝ hec
vulnera q̄ ꝑ te ſuſcepi loq̄ntur ꝑ me: ſi ego
diligo te. Tũc ceſar ipm̄ in gr̄am ſuſcepit.
Sic et chr̄s vulnera pr̄i oñdit: vt inſinuet
q̄ntũ d̃o pr̄i obediuit: ⁊ q̄ntũ nos dilexit. j.
Jo. ij. Siq̄s peccauerit aduocatũ hẽmus
apud patrẽ ieſum chr̄m iuſtũ: et ipe eſt ꝓ/
piciatio ꝑ pctis nr̄is. Bern. O hõ ſecurũ
acceſſum habes apud deũ: habes matrẽ
añ filiũ: et filiũ añ patrẽ. Mater oñdit fi/
lio pect⁹ ⁊ vbera: filius oñdit pr̄i latus et
vulnera: q̄nam ibi poterit eſſe repulſa vbi
tot ɔcurrũt charitatȝ inſignia. Hec Ber.
¶ Tertia eſt rõ declaratiue oñſiõis: vt vȝ
iugiter declaret ſiue oñdat aliq̄ q̄ ɔcernũt
bonorꝝ remuneratiõẽ: et malorꝝ punitiõẽ.
Hmõi aũt declaratio eſt triplex
¶ Prima eſt declaratio obtẽte victorie: et
hoc reſpectu demonũ. Beda ſup Lu. Nõ
ex impotẽtia curãdi cicatrices ſeruauit: ſȝ
vt ꝑpetuũ victorie ſue circũferat triũphũ
Unde ⁊ Aug. dicit. xxij. de ciui. dei ꝙ for/
taſſis in illo regno in corpib₉ martyrꝝ vide
bimus cicatrices vulnerꝝ q̄ ꝑ chr̄i nomine
ꝑtulerũt: nõ em̃ deformitas in eis: ſed di/

gnitas erit: ꝛ quedã q̃uis in corpe nõ cor
poris ſʒ virtutꝭ pulcritudo fulgebit. Hec
ille. Fulgebũt itaqꝫ cicatrices in corpibus
martyꝝ ſicut ſtella in celo. ſicut lapis p̃ci
oſus in anulo: ſicut flos in ſtipite: ꝛ ſicut
p̃cioſus coloꝛ in roſa. Vñ in corpe chꝛi ci-
catrices nullo mõ ꝑtinent ad corruptiõeʒ
vel q̃lecũqꝫ defectũ: ſed ad maioꝛẽ cumu
lum glie: inq̃ntum ſunt q̃dam ꝟtutis inſi-
gnia. In illis eniʒ locis vulneꝝ eſt q̃dam
ſpecialis decoꝛ. Vñ dicit Chryſ. φ cica-
trices ille ſũt ſup radios ſolis lucidiores.
Sicut aũt dt Tho. in. iij. par. q. liiij. Lʒ il
la aptura vulneꝝ ſit cũ quadã ſolutiõe cõ
tinetis: totũ tñ hoc recopenſat ꝑ maioꝛẽ
decoꝛẽ glorie. ¶ Scõa eſt declaratio col
late miſcdie: ꝛ hoc reſpectu btõꝝ: vt vicʒ
ſꝑ videãt φ miſericoꝛdie ſunt redẽpti et
ſaluati. Unde de hoc in ꝑpetuũ deũ lau-
dabũt: et hoc multũ ceder eis ad maioꝛẽ
gliam. Beda. Magnũ erit gaudiũ ſanctꝭ
videre cicatrices vulneꝝ in chꝛi carne ful
gida: ꝑ q̃ victoꝛ triũphauit ꝛ de morte ſal
uauit electos. Nã ibi eſt foꝛtitudo marty
rũ ꝛ ſal⁹ oĩm noſtꝝ. Hec ille ¶ Tertia ẽ
declaratio equiſſime iuſticie: et hoc reſpe
ctu reproboꝝ: vt vicʒ in iudicio euidẽterꝫ
palam oſtẽdat φ iuſte impij dãnetur qui
chꝛm ꝯtẽpſerũt: quẽ tñ tũc videbũt mani-
feſte tã grauia vulnera ꝓ eis ꝑtuliſſe: Vñ
ſicut dicit Aug⁹. lib. de ſymbolo. Sciebat
chꝛs q̃re cicatrices in ſuo corpe ſeruaret.
Sicut em̃ demõſtrauit thome nõ credẽti
niſi tãgeret et videret: ita ꝛ inimicis vulne
ra demonſtratur⁹ eſt ſua vt ꝯuincẽs eos
veritas dicat: Ecce hoĩem quẽ crucifixi-
ſtis: videtis vulnera que infixiſtis: agno-
ſcitis latus qđ pupugiſtis: qm̃ ꝑ vos ꝛ ꝓ-
pter vos apertũ eſt nec tñ intrare volui-
ſtis. Hec ille. Ptʒ itaqꝫ ex ſupradictꝭ qm̃
ſurrexit domin⁹ ꝯuenieter: gaudenter atꝫ
veraciter. Studeam⁹ itaqꝫ nũc ſibi ꝯfor-
mari per ardentẽ charitateʒ vt tandẽ ſue
glorioſe reſurrectiõis ꝑticipes efficiamur
ꝛ ꝑueniamus feliciter ad ꝯtemplandam
ſue diuinitatis claritatem cum eo in ꝑpe-
tuũ regnaturi. Amen.

¶ De futura reſurrectiõe generali. Sermo.

OMnes qui-
dem reſurgem⁹. j. Coꝛ. xv
Supra diximus chꝛiſti re-
ſurrectionẽ eſſe exemplar noſtre future re
ſurrectiõis vt ſic mẽbra ꝯformẽtur capiti
Quia ſicut dicit Paulus. Phil. iij. Refor
mabit corpus humilitatis noſtre ꝯfigura
tũ corpi claritatis ſue. Ideo poſtq̃ꝫ de do
mini reſurrectiõe diximꝰ: ꝯueniens de fu
tura generali corpoꝝ reſurrectiõe ſermo-
nẽ facere. Circa quã reſurrectiõʒ tres ha
bebimus ꝯſideratiões ꝑncipales.

¶ Prima eſt ꝯſideratio theologalis ap-
probationis.

¶ Scõa eſt ꝯſideratio generalis diſpoſi
tionis.

¶ Tertia eſt ꝯſideratio ſpecialis diſtin-
ctionis.

PRima igitur eſt ꝯſideratio theo-
logalis approbatiõis. Ubi ſunt cõ
ſiderande approbatões huius in-
fallibilis veritatꝭ theologice. Omnes re-
ſurgem⁹: que veritas lʒ ſit ex fide certiſſi
ma cum ſit noſtre fidei articulus: tñ ꝓ cõ-
ſolidatiõe fidei poteſt approbari trib⁹ vijs

¶ Primo auctoꝛitatib⁹.

¶ Scõo rationib⁹.

¶ Tertio exemplis ꝛ ſimilitudinib⁹

¶ Primo approbatꝰ au-
ctoꝛitatib⁹. Eſa. xxvj Uenient moꝛtui tui
et interfecti tui reſurgent. Et poſt ſequit
Uos qui in puluere eſtis expergiſcimini
et laudate: quia ꝛc. Et Ezechiel. xxxvij.
Hec dicit domin⁹ deus: Ecce ego aperiã
tumulos veſtros et educam vos de ſepul
cris veſtris popule meus. Et Job. xix.
Scio φ redemptoꝛ meus viuit ꝛ in nouiſ
ſimo die de terra ſurrecturus ſuʒ ꝛc. ꝓ-
pter que verba Hieronym⁹ dicit de iob
ad paulinũ. Ut de ceteris ſileam reſurre-
ctionẽ corpoꝝ ſic ꝓpheta vt null⁹ de ea vł
manifeſtius vel clarius ſcripſerit. Iteʒ. ij.
Mach. vij. Oẽs illi ſeptẽ fratres cũ m̃re
gratãter martyriũ ſuſcipiebãt ꝓpter ob-
ſeruationẽ legis ꝛ ſpem reſurrectiõis: q̃ꝝ
vn⁹ offerẽs mẽbra ait: E celo iſta poſſido
ſʒ ꝓpt dĩ leges hec ipſa dſpicio: qm̃ ab ipo
me ea r̃ceptuꝝ ſpero. Et alr dt Rex mõi
ꝓ ſuis legib⁹ dfũctos i eťnevite r̃ſurrectõe

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN